

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

МОДУЛ „УМЕНИЯ ЗА МЕНТОРИНГ“

Урок _4_ *Как да структурирате процеса на менторинг?*

КАК ДА ФОРМУЛИРАТЕ SMART ЦЕЛИ?

Лесно е **менторстваният** да каже „Искам да съм на мениджърска позиция“ или „Искам Вие, като **ментор**, да ми помогнете да основа нова туристическа компания/кафене/ресторант/къща за гости или подобно“. Но това не са цели. Това са желания.

За да станат цели, Вие, като **ментор**, трябва да помогнете на **менторствания** да ги конкретизира. За това могат да помогнат принципите на SMART.

SMART е съкращение, идващо от:

- ✚ **S – Simple / Просто формулирани** (или в някои разновидности – **Specific / Специфични**)
- ✚ **M – Measurable / Измерими** (или в някои разновидности – **Meaningful / Смислени**)
- ✚ **A – Achievable / Постижими** (или в някои разновидности – **Attainable / Достижими**)
- ✚ **R – Realistic / Реалистични** (или в някои разновидности – **Relevant / Релевантни**)
- ✚ **T – Time-bound / Времево обвързани** (или в някои разновидности – **Time-based / Навременни**)

Как да направим целите „Simple“ / „Просто формулирани“?

За да бъдат просто формулирани, целите трябва да бъдат колкото е възможно по-ясни и специфични. Колкото по-конкретно ги формулирате, толкова по-лесно ще бъде на Вас, като **ментор**, и на **менторствания** да видите стъпките, които и двете страни трябва да предприемат, за да реализирате целите. Когато мислите за този аспект, опитайте се да отговорите на следните въпроси:

- ✓ **Кой** е включен в процеса – **менторът**, **менторстваният**?

Erasmus+ Strategic Partnership 2018-1-ES01-KA204-050711

- ✓ **Какво** иска да постигне **менторстваният** – напредване в кариерата в туристическа организация, основаване на ново бизнес начинание в туристическия сектор или нещо друго?
- ✓ **Къде** ще се случи това – в туристическата фирма на **ментора**, в туристическата организация на **менторствания**, в стартиращо туристическо начинание на **менторствания** или на друго място?
- ✓ **Какви** ресурси или умения ще се използват – силни/слаби страни на **менторствания**, нужда от развиване на **менторствания** в определени сфери на туризма, друго?
- ✓ **Защо** това е важно за **менторствания**?

Как да направим целите Measurable / Измерими?

Включването на измерим индикатор – цифра или процент, ще помогне на **ментора** и на **менторствания** да знаят, че се движат в правилната посока. Това ще им покаже и кога целта е постигната. Когато мислите за този аспект, опитайте се да отговорите на следните въпроси:

- ✓ **С колко** – например **менторстваният** трябва да повиши уменията си по финансово управление, за да може да управлява собствено туристическо начинание или колко маркетингов опит трябва да натрупа, за да може успешно да промотира собственото си кафене/ресторант/къща за гости?;
- ✓ **Колко** – например курса в сферата на туризма трябва да изкара **менторстваният**, за да натрупа знания/компетенции/сертификация в сектора, след колко месеца/години **менторстваният** би трябвало да премине на мениджърска позиция и пр?;
- ✓ **Как и двамата (Вие – като ментор, и менторстваният) ще знаете кога целта е постигната?** – това е много важен въпрос, който ще ви позволи да отчитате напредъка и да се движите напред – да поставите следващата цел или да минете на следващото ниво на **менторски** отношения.

Как да направим целите Achievable / Постижими?

Мислете за достижимостта на поставената цел. Ако е прекалено амбициозна, може да отнеме прекалено дълго време да постигнете крайния резултат и **менторстваният** може да изгуби интерес и мотивация. И обратно – ако летвата е твърде ниска и целта е прекалено лесна, това отново може да е демотивиращо. Когато мислите за този аспект на целите, опитайте се да отговорите на следните въпроси:

- ✓ **Как менторстваният може да постигне целта?** – мислете за всички материални и нематериални ресурси, знания, умения, компетенции и пр, от които **менторстваният** се нуждае, както и за времето, усилията и подкрепата, които Вие - като **ментор**, можете да предоставите;

Erasmus+ Strategic Partnership 2018-1-ES01-KA204-050711

- ✓ **Има ли някакви необходими предварителни условия, които трябва да са налични, за да бъде постигната целта?** – помислете за всякакви времеви ограничения, недостиг или липса на финансови ресурси или за други ограничения, които могат да повлияят на постижимостта на целта.

Как да направим целите Realistic / Реалистични?

Има две измерения на целта, за да е реалистична. Първото е да съответства на дългосрочните интереси за развитие на **менторствания**. Другият аспект е да отразява реалната ситуация и личните способности на **менторствания**. Така, когато мислите за този аспект на целите, опитайте се да отговорите на следните въпроси:

- ✓ **Целта наистина ли отразява ценностите и амбициите на менторствания?** – ако отговорът е „Да“, продължете. Но, ако е „Не“ или „До известна степен“, окуражете **менторствания** да обмисли по-добре нещата и му помогнете да преформулира целта;
- ✓ **Това правилното време ли е да поставите такава цел?** – понякога целта може да е реалистична и релевантна на ценностите и интересите на човека, но времето да не е точното или текущата социално-икономическа ситуация да не е подходяща за осъществяването ѝ. Ако това е случаят, помогнете на **менторствания** да обмисли целта и да я постави по реалистичен начин;
- ✓ **Аз точния човек ли съм за постигането на тази цел?** – понякога хората харесват нечия чужда идея и мислят, че и те могат да се справят. Това може да е много предизвикателно и дори подвеждащо в сектор, свързан с гостоприемството и предоставянето на услуги. За външен човек поддържането на кафене, бар или ресторант може да изглежда лесно и забавно, но изисква много труд, за да се успее. Като **ментор** е Ваша задача да помогнете на **менторствания** да оцени силните и слабите си страни и да реши дали е точния човек за тази дейност.

Как да направим целите Time-bound / Времево обвързани?

Поставянето на ясен краен срок, до който целта трябва да бъде постигната, я разграничава от желанието. Така крайната дата ще фокусира усилията и вниманието на **ментора** и на **менторствания** да успеят и ще им помогне да останат мотивирани през целия **менторинг** процес. Когато мислите за този аспект на целите, опитайте се да отговорите на следните въпроси:

- ✓ **Какво трябва да постигне менторстваният за една седмица? За един месец? За шест месеца? За една година?** - задаването им ще помогне и на двете страни да структурират процеса на **менторинг** и ще ви предпази ежедневните задачи да вземат връх. Когато напътствате **менторствания**, внимавайте да не определите прекалено кратки срокове, тъй като пропускането на един или два крайни срока може да е объркващо и дори демотивиращо. И обратно – ако

Erasmus+ Strategic Partnership 2018-1-ES01-KA204-050711

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

крайните срокове са прекалено дълги, **менторстваният** (както и Вие като **ментор**) може да загубите мотивация, което също ще провали процеса.

Erasmus+ Strategic Partnership 2018-1-ES01-KA204-050711

ASSET
BASILICATA

LAB University of
Applied Sciences

NIKANOR
Education means attitude

stpeuropa

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."